07/04/2021

Οι Άγιοι του Πόντου και οι 200 μάρτυρες της Σινώπης

/ Βίοι Αγίων

Ἀνεῖλεν ἀνδρῶν εἰκάδας δέκα ξίφος,
Οἷς ἀνδρικὸς νοῦς, ἀνδρικὴ καὶ καρδία.

Στις 7 Απριλίου, μας λέει ο Συναξαριστής, γιορτάζουν οι **Άγιοι Διακόσιοι Μάρτυρες οι εν Σινώπη**. Όλοι τους έγιναν Χριστιανοί από τους Αγίους Ρουφίνο και Ακυλίνη (7 Απριλίου) και μαρτύρησαν δια ξίφους κατά τους χρόνους του αυτοκράτορα Δεκίου (249 – 251 μ.Χ.

Όντας εκείνο τον καιρό ο Άγιος Ρουφίνος διάκονος της Εκκλησίας του Χριστού, δίδασκε πολλούς στο Όνομα του Χριστού. Γι’ αυτό αυτό συνελήφθη και κλείσθηκε στη φυλακή. Η Χριστιανή Ακυλίνα, συνελήφθη επειδή τον επισκέφθηκε! Και οι δύο, αφού παρουσιάσθηκαν στον άρχοντα, ομολόγησαν την πίστη τους στον Χριστό και βασανίσθηκαν σκληρά, όμως με τη Χάρη του Θεού θαυματούργησαν και προετοίμασαν τους παρευρισκόμενους διακόσιους στρατιώτες να πιστέψουν στον Χριστό. Ο άρχοντας οργισμένος διέταξε να θανατωθούν όλοι με μαχαίρι. Και αφού τους έδεσαν οι δήμιοι, τους οδήγησαν στον τόπο της αθλήσεως και τους αποκεφάλισαν όλους. Έτσι οι Άγιοι αυτοί Μάρτυρες έλαβαν από τον δωρεοδότη Κύριο τον στέφανο της δόξας και του μαρτυρίου.
Σύμφωνα με τον Λαυριωτικό Κώδικα οι Άγιοι παρακολούθησαν το μαρτύριο του

Αγίου Χριστοφόρου.

Σε ολόκληρο τον Πόντο και όχι μόνο στη Σινώπη, βέβαια, πολλοί αγίασαν. Τώρα πια το γνωρίζουμε... Παλαιότερα, όμως, οι άνθρωποι αναρωτιόντουσαν πώς ήταν αυτό το μέρος...

Μάλιστα, ο κάπως ιδιότυπος χαρακτήρας και η διαφοροποιημένη προφορά του καλοκάγαθου Πόντιου «γέροντα» μοναχού, σ' ένα μοναστήρι στην κεντρική Ελλάδα, προκαλούσε κάποιους φίλους μοναχούς με αφέλεια και απλότητα να τον πειράξουν καλόκαρδα για την ιδιαίτερη πατρίδα του, πού δεν έλεγε να την ξεχάσει. **«Και τι είναι ο Πόντος;», του έλεγαν.**

Την τελευταία φορά όμως στενοχωρήθηκε πολύ ο γέροντας...

Αν δεν έχεις πάει σ' αυτή την πανέμορφη, παράξενη – από τα πανάρχαια χρόνια ελληνική γη – Αν ποτέ δεν την είδες ή έστω δεν διάβασες με προσοχή και καρδιά την ιστορία της και τη γενοκτονία του πληθυσμού της, πώς να νιώσεις ως το βάθος τον πόνο στου Πόντιου την ψυχή; Ο γέροντας αισθανόταν ότι το πείραγμα του σκάλιζε μια βαθιά πληγή.

Αποσύρθηκε πονεμένος στο κελί του για λίγες ήμερες. Τι μυστικό έκρυβε χωρίς καμιά επικοινωνία;

Ένα πρωί κρέμασε την αφοπλιστική απάντηση σ' ένα κεντρικό μέρος της ιερής Μονής.

Είχε φιλοτεχνήσει ένα ιστορικό χάρτη του Πόντου και είχε σημαδέψει πόλεις και ασκηταριά, πού έζησαν ή πέρασαν ή γεννήθηκαν εκεί ή ασκήθηκαν σε κείνους τους αγιασμένους τόπους πολλοί όσιοι και μάρτυρες. Αντίστοιχα είχε κολλήσει τις εικόνες τους. Πού φύλαγε τόσες στο λιτό κελί του; Μήπως και ζωντάνεψαν από της ψυχής τα βάθη; Και πού να τους έβαζε όλους!

Έκπληκτοι καλόγεροι και προσκυνητές διάβαζαν την επιγραφή: «Αυτός είναι ο Πόντος των Αγίων»! Έτσι είναι αλήθεια. Όταν ανοίξεις ένα Συναξάρι και διαβάσεις προσεκτικά, μένεις άφωνος από το πλήθος των Αγίων του Πόντου. Μεγάλοι Πατέρες της Ορθόδοξης Εκκλησίας μας, όπως ο **Μέγας Βασίλειος** που ασκήθηκε σε σπήλαιο του Πόντου, σε κατάφυτη περιοχή κοντά στον Ίρι ποταμό, όπου κάλεσε και τον φίλο του **Γρηγόριο Θεολόγο το Ναζιανζηνό, ο Άγιος Γρηγόριος ο Επίσκοπος Νύσσης, ο Όσιος Ναυκράτιος.**

Ο Όσιος Θεοδόσιος Μητροπολίτης Τραπεζούντος. Ο Άγιος Ιωάννης ο Τραπεζούντιος. Ο Μεγαλομάρτυρας Θεόδωρος ο Στρατηλάτης, κάτοικος της Ηράκλειας του Πόντου. Ο Μεγαλομάρτυρας Θεόδωρος ο Τηρών από

την Αμάσεια. Ο Όσιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος γεννήθηκε στην Παφλαγονία. Ο μάρτυρας Κορδάτος στην Νικομήδεια, όπως και οι νεαροί αυτάδελφοι μάρτυρες Ευλάμπιος και Ευλαμπία.

Η Αγία Ελένη, μητέρα του Μ. Κωνσταντίνου στη Βιθυνία. Ο **Άγιος Σέργιος** ο Μάγιστρος από την Παφλαγονία. Ο **Άγιος Ανδριάνας** και η **Αγία Ναταλία** από τη Νικομήδεια. Οι **40 μάρτυρες** από τη Σεβάστεια. Η μεγαλομάρτυς **Κυριακή** από τη Βιθυνία. Ο **ιερομάρτυρας Φωκάς** ο θαυματουργός και ο μάρτυρας **Φωκάς ο Κηπουρός**, από τη Σινώπη. Οι **20.000 μάρτυρες από τη Νικομήδεια**.

Ο ιερομάρτυρας **Βασίλειος** ήταν Επίσκοπος Αμασείας. Ο Όσιος **Παυσίκακος** Επίσκοπος Συνάδων είχε γεννηθεί στην Αμάσεια. Ο Όσιος Νικήτας ο Πατρίκιος προέρχεται από την Παφλαγονία. Ο Όσιος **Στυλιανός** ήταν Παφλαγόνας. Ο Όσιος **Νίκων,** ο «Μετανοείτε», καταγόταν από την Τραπεζούντα. Ο Όσιος **Φιλέταιρος** ήταν γιος του Έπαρχου της Νικομήδειας. Αναρίθμητο νέφος μαρτύρων! Σκαλισμένα ασκηταριά σε πανύψηλους βράχους, σπήλαια δυσπρόσιτα πνευματικών αγώνων και προσευχών. Τι να πεις για τον πολιούχο της **Τραπεζούντας** τον **Άγιο Ευγένιο**, τον πρώτο Επίσκοπο της -μετά τον ιδρυτή της Εκκλησίας της Απόστολο Ανδρέα- πού αποκεφαλίστηκε επί Διοκλητιανοϋ; Οι Μεγάλοι Κομνηνοί τον θεωρούσαν προστάτη τους και απεικονίζεται σε πολλά νομίσματα και εμβλήματα της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας.

Ατέλειωτη η αλυσίδα των παλαιών Αγίων του Πόντου, που οι κρίκοι της συνεχίζονται με τους νεομάρτυρες.

Στό 18ο αιώνα σημειώνεται το μαρτύριο της δεκαπεντάχρονης, **Αγίας Ελένης** από τη **Σινώπη.**

Δεν λησμονούν οι Πόντιοι τον προύχοντα της Τραπεζούντας **Νεομάρτυρα Παρασκευά**, ούτε τον έμπορο από την ίδια πόλη **Νεομάρτυρα Ιωάννη της Σουτσιάβας**.

Στις αρχές του περασμένου αιώνα προβάλλει η μορφή του **Αγίου Γεωργίου Καρσλίδη** από τον Πόντο, του οσίου και ομολογητού, στη Δράμα (1901-1959).

Το πλήθος των Αγίων του Πόντου, οι υπέροχες εκκλησίες, τα σκαρφαλωμένα σ’ απόκρημνους βράχους ασκηταριά και τα λαμπρά μοναστήρια, όπως του Αγίου Γεωργίου του Περιστερεώτα, του Αγίου Ιωάννου Βαζελώνα και το περίφημο της Παναγίας του Σουμελά, – έστω κι ερείπια – πλημμυρίζουν με υπερκόσμιο δέος την ψυχή και χαρίζουν απόμακρες ελπίδες πώς δε θα εγκαταλείψει ο Θεός τους πρόσφυγες του Πόντου, ούτε θα παραβλέψει τις πρεσβείες των πονεμένων Αγίων Του!

Πηγές: περιοδικό «Προς την ΝΙΚΗΝ» Μάϊος 2009 τεύχος 711, synaxarion.gr